

ارائه الگوی برداشت بازار از کیفیت حسابرسی

دکتر فرهاد امیری

گروه حسابداری، واحد قائمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائمشهر، ایران

دکتر علی جعفری^۱

گروه حسابداری، واحد قائمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائمشهر، ایران

دکتر محمد مهدی عباسیان فریدونی

گروه حسابداری، واحد قائمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائمشهر، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳ شهریور ۱۳۹۷؛ تاریخ پذیرش: ۱۷ بهمن ۱۳۹۷)

این تحقیق به ارائه الگوی برداشت بازار از کیفیت حسابرسی می‌پردازد. برداشت از کیفیت حسابرسی و کیفیت واقعی حسابرسی دو مفهوم متفاوت هستند برداشت از کیفیت حسابرسی بر پایه ادراک و استنباط کاربران از صورت‌های مالی بنا شده است، درحالی‌که کیفیت واقعی حسابرسی اشاره بر توانایی حسابرس در شناسایی و گزارش تحریفات عمده حسابداری دارد. روش تحقیق حاضر، توصیفی از نوع پیمایشی و در دسته تحقیقات کاربردی-توسعه ای است. جامعه آماری تحقیق، اساتید حسابداری، حسابداران رسمی، حسابرسان و مدیران مؤسسات حسابرسی، مدیران مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. نمونه آماری تحقیق، تعداد ۲۱۷ نفر می‌باشند که بصورت تصادفی در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق-ساخته است که با روش‌های تحلیل عاملی و ضریب آلفای کرونباخ، روایی و پایایی آنها مورد تایید قرار گرفت. برای بررسی حذف یا تایید گزاره‌های پرسشنامه در دو مرحله از آزمون دو جمله‌ای، و برای شناسایی عوامل موثر بر برداشت بازار از کیفیت حسابرسی از تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی مرتبه اول و دوم استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که ۴ عامل؛ فرایند حسابرسی، افراد حرفه‌ای، ویژگی‌های ساختاری شرکت و نتایج گزارشگری حسابرسی با ۳۶ شاخص موثر بر برداشت بازار از کیفیت حسابرسی، تاثیر دارند. رتبه بندی شاخص‌های ۳۶ گانه نیز بر اساس روش تاپسیس ارائه شد.

واژه‌های کلیدی: برداشت از کیفیت حسابرسی، کیفیت واقعی حسابرسی، گزارش حسابرس.

¹ a.jafari@tse.ir

مقدمه

گسترش روز افزون واحدهای اقتصادی، توسعه فناوری ارتباطات و وجود تضاد منافع، نیازهای نظارتی را بوجود می آورد. در این محیط، استفاده کنندگان برای تصمیم گیری به اطلاعات مختلفی از جمله اطلاعات مالی درباره بنگاههای اقتصادی نیاز دارند. صورتهای مالی بعنوان مهم ترین مجموعه اطلاعات مالی محسوب می گردد. اما مساله مهم تر دید در مورد قابلیت اتکای اطلاعات مزبور است که موجب تقاضا برای خدمات حسابرسی مستقل شده است [7]. اگر حسابرسی یک وسیله نظارتی باشد که به صورتهای مالی اطمینان می بخشد، پس با ثابت بودن سایر شرایط، صورتهای مالی که با کیفیت بالا حسابرسی می شوند از صورتهای مالی که با کیفیت پایین حسابرسی می شوند، اتکاپذیری بیشتری دارند [14]. و کیفیت حسابرسی بالاتر می تواند منجر به افزایش مربوط بودن و قابلیت اتکای صورتهای مالی شود به بهبود ارتباط با ارزش اطلاعات صورتهای مالی بیانجامد [9].

یکی از متداول ترین تعریفها درباره کیفیت حسابرسی، تعریفی است که توسط دی آنجلو (۱۹۸۳) ارائه شده است که کیفیت حسابرسی را این گونه تعریف کرده است: ارزیابی (استنباط) بازار از احتمال این که حسابرس، نخست موارد تحریفات با اهمیت در صورتهای مالی یا سیستم حسابداری صاحب کار را کشف کند و دیگر اینکه تحریف با اهمیت کشف شده را گزارش دهد. در تعریفی دیگر از این مفهوم، دی آنجلو (۱۹۸۳) کیفیت واقعی حسابرسی را مبتنی بر برداشت استفاده کنندگان یا به اصطلاح استنباط بازار از کیفیت حسابرسی عنوان می دارد [15].

برداشت از کیفیت حسابرسی و کیفیت واقعی حسابرسی دو مفهوم متفاوت هستند. اگرچه، توجه به کیفیت واقعی حسابرسی به جای برداشت از کیفیت حسابرسی از اهمیت بیشتری برخوردار است، اما نباید فراموش کرد که اندازه گیری کیفیت واقعی حسابرسی به سادگی میسر نیست چرا که کیفیت واقعی حسابرسی غیر قابل مشاهده است و فقط می توان آن را پس از اجرای حسابرسی ارزیابی کرد ولی اندازه گیری برداشت عموم از کیفیت حسابرسی میسر بوده و می توان واکنش بازار در مقابل اطلاعات حسابرسی شده را مشاهده کرد اصولاً در بازار کارآ برداشت از کیفیت حسابرسی باید معرف کیفیت واقعی حسابرسی باشد [2]. از آنجا که کیفیت واقعی حسابرسی قبل و در حین اجرا غیر قابل مشاهده است. یکسری پروکسی معتبر برای بررسی روابط میان کیفیت واقعی و برداشت از کیفیت حسابرسی مورد نیاز است. با این حال اگر برداشت از کیفیت حسابرسی منعکس کننده کیفیت واقعی حسابرسی نباشد، کاربران ممکن است قادر به ارزیابی کیفیت واقعی حسابرسی نباشند زیرا آنها به روند حسابرسی دسترسی ندارند [14]. برداشت از کیفیت حسابرسی در میان گروه های ذی نفع متفاوت است زیرا سطح هر کدام از آنها از میزان دخالت مستقیم بر فرآیند حسابرسی تأثیر می پذیرد که از طریق آن می توان اقدام به ارزیابی کیفیت حسابرسی کرد [2]. هر تحقیقی در زمینه ارتباط بین برداشت عموم از کیفیت حسابرسی و متغیرهای دیگر می تواند پاسخگوی بسیاری از ابهامات در زمینه کیفیت واقعی حسابرسی باشد. اگر بازار در شرایط خاصی نتواند کیفیت واقعی حسابرسی را به درستی ارزیابی کند، برداشت از کیفیت حسابرسی

دیگر معرف کیفیت واقعی حسابرسی نخواهد بود. لذا این پژوهش در صدد ارائه مدلی برای برداشت بازار از کیفیت حسابرسی است.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

کیفیت حسابرسی یعنی یک حسابرس به چه اندازه ای تحریفات عمده صورت‌های مالی را شناسایی و گزارش کرده و عدم تقارن اطلاعات میان مدیریت و صاحبان سهام را کاهش داده و از حقوق صاحبان سهام محافظت می‌کند. اندازه مؤسسه حسابرسی می‌تواند به عنوان یک پروکسی برای برداشت از کیفیت حسابرسی استفاده شود و اکثر مطالعات گذشته درباره کیفیت حسابرسی، بر اندازه مؤسسات حسابرسی به عنوان پروکسی کیفیت حسابرسی تاکید دارند به عنوان مثال مطابق با پژوهش، اندازه مؤسسه حسابرسی رابطه مستقیمی با کیفیت حسابرسی دارد [15].

برداشت از کیفیت حسابرسی بر پایه ادراک و استنباط کاربران صورت‌های مالی بنا شده است، درحالیکه کیفیت واقعی حسابرسی اشاره بر توانایی حسابرس در شناسایی و گزارش تحریفات عمده حسابداری دارد. کاربران صورت‌های مالی به مدارک جمع آوری شده در روند حسابرسی و همچنین اطلاعات حسابرسی شده دسترسی ندارند، فلذا نمی‌توانند به طور مستقیم کیفیت واقعی حسابرسی را ارزیابی کنند. پژوهش‌های قبلی به صورت واضح این مفاهیم را از هم جدا نکرده است. از آنجاییکه کیفیت حسابرسی قبل و در حین اجرا غیر قابل مشاهده است، یکسری پروکسی‌های معتبر برای بررسی روابط میان کیفیت واقعی حسابرسی و برداشت از کیفیت حسابرسی مورد نیاز است. از میان عوامل بالقوه موثر بر کیفیت حسابرسی عموماً از اندازه مؤسسه حسابرسی به عنوان یک پروکسی برای کیفیت حسابرسی استفاده می‌شود ولی این امر که آیا این پروکسی، کیفیت واقعی حسابرسی را نیز در بر می‌گیرد مشخص نیست چرا که دو فرض اساسی در استفاده از این پروکسی به عنوان برداشت از کیفیت حسابرسی وجود دارد. اولی این است که یک مؤسسه حسابرسی در یک زمان، یک سطح از کیفیت حسابرسی را به چندین مشتری ارائه می‌دهد و یا یک سطح از کیفیت حسابرسی را به یک مشتری در چندین دوره زمانی ارائه می‌دهد. دومی این است که کیفیت حسابرسی در یک گروه از یک مؤسسه حسابرسی مشابه می‌باشد. این دو فرض به نظر مشکل ساز می‌آیند. بعید به نظر می‌رسد که مؤسسات حسابرسی بتواند یک سطح از کیفیت حسابرسی را برای تمامی مشتریان در همه زمان‌ها حفظ کنند. برای مثال ممکن است حسابرس در یک صنعت خاص تبحر بیشتری داشته باشد و بتواند کیفیت حسابرسی بهتری نسبت به سایر صنایع ارائه دهد. و همچنین بعید است که تمامی مؤسسات حسابرسی بزرگ و غیر بزرگ بتوانند سطح یکسانی از کیفیت حسابرسی ارائه دهند [14]. محققین معمولاً از فرضیه ارتباط مستقیم اندازه مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی حمایت می‌کنند. تنو و وانگ (۱۹۹۳) این رابطه را با استفاده از ضریب واکنش سود برای اندازه گیری کیفیت حسابرسی، تست می‌کنند. با اینحال پروکسی استفاده شده در تحقیقات تنو و وانگ (۱۹۹۳) شاید فقط برداشت از کیفیت حسابرسی را در بر گیرد نه کیفیت واقعی حسابرسی را، چرا که کیفیت واقعی حسابرسی در هنگام ارائه خدمات غیر قابل مشاهده است و می‌بایست طولی از زمان بگذرد تا اشتباهات حسابرسی آشکار گردند. شاید محققان به ناچار از یک شاخص برای برداشت از کیفیت

حسابرسی استفاده می‌کنند ولی اگر برداشت از کیفیت حسابرسی منعکس کننده کیفیت واقعی حسابرسی نباشد، برداشت از کیفیت حسابرسی برای کاربران صورت‌های مالی جهت تست رابطه میان کیفیت حسابرسی و سایر متغیرها مشکل ساز می‌شود و کاربران صورت‌های مالی ممکن است قادر به ارزیابی کیفیت واقعی حسابرسی نباشند، زیرا آنها به روند حسابرسی دسترسی ندارند [14].

این مطالعه در راستای ارائه الگوی برداشت از کیفیت حسابرسی، می‌بایست بررسی کند که چه عواملی بر برداشت از کیفیت حسابرسی بیش‌ترین تاثیر گذاری را دارند تا آنها را رتبه بندی و در نهایت مدلی برای آن ترسیم نماید.

مجتهدزاده و آقایی (۱۳۸۳) به شناسایی عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی مستقل از دیدگاه استفاده کنندگان و حسابرسان مستقل پرداخته‌اند. در این تحقیق با استفاده از متون و ادبیات حسابرسی، استانداردهای پذیرفته شده حسابرسی، بیانی‌ها و با لحاظ داشتن شرایط محیطی ایران، سیزده عامل مؤثر بر کیفیت حسابرسان مستقل شناسایی شده است. مطالعات لازم برای تحقق بخشیدن به اهداف تحقیق با استفاده از پرسشنامه جمع آوری شده است. که نتایج تحقیق نشان داد دو عامل اندازه حسابرسی و تخصص در صنعت جزء عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی است [8].

تحقیق دیگری که در سال (۱۳۹۰) توسط نمازی و همکاران انجام شد. دوره تصدی حسابرسان و شهرت و اندازه موسسه از جمله عوامل مؤثر بر کیفیت حسابرسی در نظر گرفته شده‌اند. در این تحقیق که ارتباط کیفیت حسابرسی با مدیریت سود بررسی شده است. نتایج بیانگر آن است که در موسسات بزرگتر مدیریت سود بیش‌تری صورت می‌پذیرد [10]. و کار آنها به دنبال کار حساس یگانه و همکاران در سال (۱۳۸۹) که بیانگر رابطه معکوس بین اندازه و کیفیت حسابرسی است نتایج همراستایی دارد [6]. این درحالی است که هشی و همکاران (۱۳۹۲) در بررسی اندازه موسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی وجود رابطه معنادار بین این دو متغیر را نشان دادند [11].

باود و ویلکینز (۲۰۰۴) دو محقق بلژیکی اثرات اندازه موسسه حسابرسی را بر کیفیت حسابرسی در بازار بلژیک برای نمونه به اندازه ۱۳۰۲ شرکت به ازمون گذاشتند آنها برای اندازه حسابرسی شاخص‌هایی چون سهم بازار حسابرسان، تعداد صاحبکاران موسسه حسابرسی، تعداد شرکای موسسه حسابرسی، جمع دارایی‌ها و جمع سود عملیاتی موسسه حسابرسی قرار دادند. فرضیه تحقیق آنها این بود که «بین اندازه شرکت حسابرسی و کیفیت حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد». در نهایت نتایج تحقیقات ایشان نشان داد که رابطه معناداری بین اندازه حسابرسی و کیفیت حسابرسی وجود ندارد [12].

چانتائو و همکاران (۲۰۰۷) در پژوهش خود به تحلیل شناخت (درک) بازار سهام از کیفیت حسابرسی میان تعدادی از مؤسسات حسابرسی کوچک در بازار حسابرسی چین پرداختند. این پژوهشگران دریافتند رابطه مثبت بین اندازه موسسه حسابرسی و درک سرمایه گذار از کیفیت سودآوری

وجود دارد. نتایج پژوهش چانتائو و همکاران نشان داد، اندازه‌های مختلف مؤسسات حسابرسی روی کیفیت حسابرسی تأثیرگذار است [13].

روش شناسی تحقیق

سوالات تحقیق

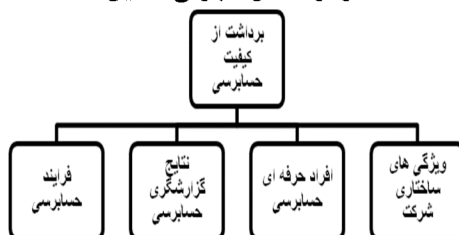
سوال اول: عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی کدامند؟
سوال دوم: رتبه بندی عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی چگونه است؟

اهداف و روش انجام تحقیق

این تحقیق از نظر هدف کاربردی است. لازم به ذکر است با توجه به اینکه در این تحقیق، روابط جدیدی مورد بررسی قرار می‌گیرد که در تحقیقات گذشته مدنظر نبوده است، یا بصورتی جامع مورد بررسی قرار نگرفته است، این تحقیق در حوزه تحقیقات توسعه‌ای نیز قرار دارد. از سوی دیگر این تحقیق از نظر روش و ماهیت گردآوری داده‌ها از نوع توصیفی-پیمایشی است. این تحقیق توصیفی شامل مجموعه‌ای از روش‌های تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی است که هدف آنها توصیف کردن موضوع تحقیق است. با اجرای این تحقیق می‌توان شرایط موجود را بیش‌تر شناخت و از آن در فرآیند تصمیم‌گیری استفاده نمود. بنابراین با توجه به مطالب مذکور، می‌توان گفت که تحقیق حاضر، یک تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی (استفاده از پرسشنامه، مصاحبه، فیش‌برداری، پایگاه داده‌ها) می‌باشد و در دسته تحقیقات کاربردی-توسعه‌ای قرار دارد. این تحقیق در دو مرحله و به صورت کیفی و استفاده از گروه کانونی و روش دلفی و به صورت کمی انجام می‌پذیرد. مرحله اول خود شامل دو بخش می‌باشد که در بخش اول با استفاده از تحقیق کیفی، به ارائه مدل اولیه و ابعاد و مولفه‌های آن خواهیم پرداخت و در بخش دوم با استفاده از مدل‌سازی کمی و استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی، مدل را تأیید خواهیم نمود. در این تحقیق محقق با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای اقدام به شناسایی عوامل موثر بر برداشت بازار از کیفیت حسابرسی می‌نماید و سپس به نظر خواهی این عوامل با استفاده از روش دلفی تکنیک خواهد پرداخت. جامعه آماری در این مرحله اساتید حسابداری، حسابداران رسمی، حسابرسان و مدیران مؤسسات حسابرسی، مدیران مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. در تحقیق حاضر با توجه به اینکه از شیوه تحلیل عاملی بر پایه معادلات ساختاری برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده خواهد شد، در این روش یک سوال بسیار با اهمیت در آزمون‌های تحلیل عاملی و مدل‌یابی معادلات ساختاری، تعیین حداقل حجم نمونه است. با وجود آنکه در مورد حجم نمونه لازم برای تحلیل عاملی و مدل‌های ساختاری توافق کلی وجود ندارد، اما به زعم بسیاری از پژوهشگران حداقل حجم نمونه لازم ۲۰۰ می‌باشد ([17] و [16]). روش نمونه‌گیری نمونه در دسترس خواهد بود. برای اطمینان تعداد ۲۴۰ پرسشنامه تهیه و در بین جامعه آماری پخش شد. بعد از گردآوری پرسشنامه‌ها تعداد ۲۱۷ پرسشنامه قابلیت تجزیه و تحلیل را دارا بودند. ابزار گردآوری داده‌ها در مرحله اول پرسشنامه محقق ساخته بر اساس تحقیقات احمدی (۱۳۹۳)، حساس یگانه و جعفری (۱۳۸۴)، حساس یگانه و قنبریان (۱۳۸۵)

و شاخص‌های هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام (PCAOB) استفاده شده است (-5-1) [3-4].

نمودار ۱: مدل مفهومی تحقیق

تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های تحقیق

یافته‌های استنباطی (آزمون دو جمله‌ای)

برای بررسی سوالات (گزاره‌های) پرسشنامه در دور اول (حذف یا تایید گزاره‌ها بر اساس نظر نمونه آماری)، که حاوی ۴ عامل کلیدی و ۴۲ سؤال (گزاره) با راهنمایی خبرگان و مبنای نظری موجود طراحی شده است. این پرسشنامه در اختیار گروه‌های منتخب این تحقیق (افراد متخصص برای اظهارنظر) قرار داده شده است. در راستای تحقق هدف تحقیق، نمونه مورد تحقیق با انتخاب گزینه موافق یا مخالف نظر کلی خود را راجع به هر سؤال (گزاره) اعلام و میزان موافقت یا مخالفت خود را بر روی پیوستاری مشخص کردند که از صفر تا ۹ درجه بندی شده بود. برای بررسی وجود تفاوت در نسبت موافقین با مخالفین از آزمون برابری نسبت‌ها (آزمون دو جمله‌ای) استفاده شد. خلاصه نتایج آزمون دو جمله‌ای برای برابری نسبت موافقین و مخالفین با گزاره‌های پرسشنامه در جدول ۱ نشان داده شده است، بر اساس آزمون دو جمله‌ای چون نسبت مخالفین برای گزاره‌های ۴، ۵، ۹، ۱۱، ۲۰، ۲۱، ۲۶، ۲۸، ۳۳، ۳۷ و ۴۲ بیش‌تر از نسبت موافقین بوده و آزمون دو جمله‌ای نیز برای این گزاره‌ها معنی دار می‌باشد (سطح معنی داری کمتر از سطح خطای ۰,۰۵)، نتیجه می‌شود که این گزاره‌ها حذف می‌شوند. برای بررسی سوالات (گزاره‌های) پرسشنامه در دور دوم نیز، از ۴۲ سوال طراحی شده تعداد ۱۲ مورد حذف شدند، همچنین با توجه به نظرات متخصصین در نمونه تحقیق تعداد ۷ مورد سوال جدید بر پرسشنامه تحقیق اضافه شد، با طراحی پرسشنامه جدید به تعداد ۳۷ سوال، پرسشنامه در اختیار گروه‌های منتخب این تحقیق (افراد متخصص برای اظهارنظر) قرار داده شده است. مانند دور اول برای بررسی وجود تفاوت در نسبت موافقین با مخالفین از آزمون برابری نسبت‌ها (آزمون دو جمله‌ای) استفاده شد که در نهایت یک گزاره حذف شد و پرسشنامه نهایی با ۳۶ گزینه برای تجزیه و تحلیل‌های بعدی در نظر گرفته شد.

جدول ۱: آزمون دو جمله‌ای دور اول

سطح معنی داری	نسبت مورد آزمون	نسبت مشاهده شده	تعداد	گروه
0.000	0.50	0.74	161	موافق
		0.26	56	مخالف
		1.00	217	جمع کل
0.000	0.50	0.94	203	موافق
		0.06	14	مخالف
		1.00	217	جمع کل
0.000	0.50	0.87	189	موافق
		0.13	28	مخالف
		1.00	217	جمع کل
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
0.000	0.50	0.71	154	موافق
		0.29	63	مخالف
		1.00	217	جمع کل
0.000	0.50	0.19	42	مخالف
		0.81	175	موافق
		1.00	217	جمع کل
0.000	0.50	0.77	167	مخالف
		0.23	50	موافق
		1.00	217	جمع کل

شناسایی و گروه بندی عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی از نظر افراد متخصص - تحلیل عاملی اکتشافی

در این بخش مدل‌های اندازه‌گیری و ساختاری انواع متغیرهای تحقیق مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. ابزارهای اندازه‌گیری متفاوتی شامل متغیرهای برونزا به منظور سنجش عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی توسط محققان به کار گرفته شده است. بر این اساس مجموعه‌ای متشکل از ۳۶ گویه استخراج شده و در قالب پرسشنامه تحقیق طراحی گردید. در تحلیل عاملی اکتشافی ابتدا برای تایید کفایت نمونه

گیری باید شاخص **KMO** بالای ۰,۶ باشد یا آزمون بارتلت معنی دار باشد. نتایج حاصل از این آزمون در جدول ۴ نشان داده شده است. با توجه به نتایج می‌توان مراحل تحلیل عاملی اکتشافی را بر روی داده‌ها به انجام رساند. مقدار شاخص **KMO** موید کفایت نمونه‌گیری بوده و سطح معنی داری کمتر از سطح خطای ۰,۰۵ برای آزمون بارتلت نیز نشان دهنده مناسب بودن مدل عاملی مورد استناد می‌باشد (جدول ۲). در مرحله بعد باید به شناسایی تعداد عوامل پنهان پرداخته شود. بدین منظور در جدول ۳ نتایج تعیین تعداد عوامل پنهان برحسب مقادیر ویژه ارائه شده است. ستون مقادیر ویژه، ۴ عامل را با مقدار ویژه بالاتر از ۱ معرفی می‌کند، بنابراین ساختار عاملی پیشنهادی دارای ۴ عامل خواهد بود. که این ۴ عامل حدود ۸۹,۱۶۴ درصد از تغییرات واریانس را تبیین می‌کنند که مقدار مناسبی می‌باشد. عوامل پنهان با استفاده از روش تحلیل مولفه‌های اصلی و چرخش واریماکس استخراج شده است. ساختار نهایی عوامل در ماتریس چرخش یافته ارائه می‌شود. جدول ۴ این ماتریس را نمایش می‌دهد که دربرگیرنده سهم واریانس تبیین شده متغیرها بوسیله عوامل می‌باشد. ماتریس عاملی چرخش یافته به خوبی توانست متغیرها را در ۴ عامل جانمایی نماید. نتایج مندرج در این ماتریس مبنای گروه‌بندی متغیرها قرار گرفته و بر این اساس به هر عامل تعدادی متغیر که از بارهای عاملی بالایی (بزرگتر از ۰,۷) برخوردارند اختصاص می‌یابد. بر این اساس عوامل شناسایی شده بر اساس ۳۶ گویه تدوین شده و با توجه به مفهوم گویه‌ها و ادبیات نظری موجود عبارتند از: فرایند حسابرسی، افراد حرفه ای، ویژگی‌های ساختاری شرکت و نتایج گزارشگری حسابرسی. سازگار درونی عوامل موثر بر برداشت از کیفیت واقعی حسابرسی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد. که مقدار این ضریب به ترتیب برای فرایند حسابرسی، ۰,۹۶۹، برای افراد حرفه ای، ۰,۸۷۶، برای ویژگی‌های ساختاری شرکت، ۰,۹۱۶ و برای نتایج گزارش حسابرسی، ۰,۹۲۰ بدست آمد که نشان دهنده پایایی قابل قبول این عوامل می‌باشد.

جدول ۲: نتایج KMO-Bartlett

شاخص کایزر-میر-الکین (KMO)	۰,۷۱۷
آزمون بارتلت	
آماره کای اسکوتر	۲۵۶۳۸/۶۳۵
درجه آزادی	۶۳۰
سطح معنی داری	۰,۰۰۰۰

جدول ۳: کل واریانس تبیین شده توسط عوامل استخراجی

عامل	مقادیر ویژه		
	کل	درصد تبیین واریانس	درصد تبیین واریانس تجمعی
۱	۱۸,۵۹۴	۵۱,۶۹۴	۵۱,۶۹۴
۲	۷,۳۷۰	۲۰,۴۷۲	۷۲,۱۲۱
۳	۴,۵۹۱	۱۲,۷۵۴	۸۴,۸۷۵
۴	۱,۵۴۴	۴,۲۸۹	۸۹,۱۶۴

جدول ۴: ماتریس بارهای عاملی پس از چرخش

	عوامل			
	فرایند حسابرسی	افراد حرفه ای	ویژگیهای ساختاری شرکت	نتایج گزارشگری حسابرسی
	Fac1	Fac2	Fac3	Fac4
s1	0.923	0.215	-0.010	0.086
s3	0.314	0.409	-0.019	0.805
s4	0.169	0.789	0.182	0.321
s5	0.313	0.437	-0.040	0.809
s6	0.936	0.128	-0.027	0.098
s7	0.970	0.084	0.032	0.152
s8	-0.033	0.151	0.871	-0.048
s9	0.157	0.845	0.121	0.291
s10	0.011	0.146	0.933	-0.054
s11	0.933	0.114	-0.018	0.131
s12	0.968	0.077	0.029	0.145
s13	0.008	0.043	0.982	0.003
s14	0.008	0.022	0.989	-0.005
s15	0.968	0.107	0.026	0.140
s16	0.939	0.183	0.031	0.148
s17	0.937	0.175	0.025	0.156
s18	0.854	0.255	-0.080	0.053
s19	0.959	0.146	0.020	0.148
s20	0.313	0.517	-0.071	0.746
s21	0.946	0.139	0.013	0.135
s22	0.957	0.092	0.021	0.151
s23	0.125	0.851	0.063	0.128
s24	0.153	0.876	0.104	0.204
s25	0.007	0.056	0.981	-0.028
s26	0.132	0.870	0.023	0.086
s27	0.302	0.529	-0.069	0.744
s28	0.159	0.888	0.047	0.124
s29	0.958	0.170	-0.004	0.134
s30	0.071	0.794	-0.060	0.056
s31	0.168	0.897	0.069	0.158
s32	0.186	0.869	0.096	0.221
s33	0.950	0.148	0.003	0.125
s34	0.179	0.894	0.089	0.172
s35	0.956	0.160	0.012	0.118
s36	0.919	0.177	-0.039	0.106
s37	0.282	0.541	-0.095	0.684

تحلیل عاملی تاییدی عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی از نظر افراد متخصص

هر چند تحلیل عاملی اکتشافی، ساختار عاملی با ۴ عامل پیشنهاد نمود، اما به منظور اطمینان از ساختار عاملی که با داده‌های جمع‌آوری شده برازش داشته باشند، بهتر است تحلیل عاملی تاییدی نیز با استفاده از مدل سنجش در نرم‌افزار لیزرل انجام شود. نتایج خروجی نرم افزار لیزرل برای برازش عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی از نظر افراد متخصص در نمودار ۲ نشان داده شده است. با توجه به نمودار ۲ می‌توان گفت که بارهای عاملی تمامی متغیرهای مشاهده شده بالای ۰,۶ می‌باشند که بیانگر مطلوب بودن این مقادیر می‌باشد. به عبارتی می‌توان گفت متغیرهای مشاهده شده در مدل بصورت مناسبی متغیر مربوطه را می‌توانند تبیین کنند. همچنین آزمون t مربوط به معنی داری بارهای عاملی نشان دهنده معنی داری تمامی ضرایب بارهای عاملی می‌باشد (مقدار مشاهده شده بیش‌تر از مقدار بحرانی آماره t (۱,۹۶) می‌باشد). بر اساس خروجی نرم افزار لیزرل (نمودار ۲) شاخص **RMSEA** برابر ۰,۰۵۸ می‌باشد که می‌توان گفت مدل از برازندگی بسار عالی برخوردار می‌باشد. همچنین شاخص χ^2/df دو بهنجار است. ۲,۷۵ بدست آمده که این مقدار نیز مناسب باشد. شاخص‌های مدل در جدول ۵ نشان داده شده است. مقدار این شاخص‌ها در پژوهش حاضر مناسب می‌باشد. بنابراین مدل از این لحاظ نیز قابل پذیرش است.

جدول ۵: مقادیر شاخص‌های نیکویی برازش مرتبه اول

نام شاخص	اختصار	برازنده است اگر	میزان در مدل بدست آمده	نتیجه
ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	RMSEA	کوچکتر از ۰,۱ باشد	۰,۰۵۸	تائید
کای اسکوربه درجه آزادی	χ^2/df	مساوی و کوچکتر از ۵ باشد	۲,۷۵	تائید
شاخص نیکویی برازش	GFI	بزرگتر از ۰,۸ باشد	۰,۹۲	تائید
شاخص برازش هنجارنشده	NNFI	بزرگتر از ۰,۸ باشد	۰,۹۳	تائید
شاخص برازش هنجارشده	NFI	بزرگتر از ۰,۸ باشد	۰,۹۴	تائید
شاخص برازش تطبیقی	CFI	بزرگتر از ۰,۸ باشد	۰,۹۱	تائید
شاخص برازش افزایشی	IFI	بزرگتر از ۰,۸ باشد	۰,۹۴	تائید

تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی از نظر افراد متخصص

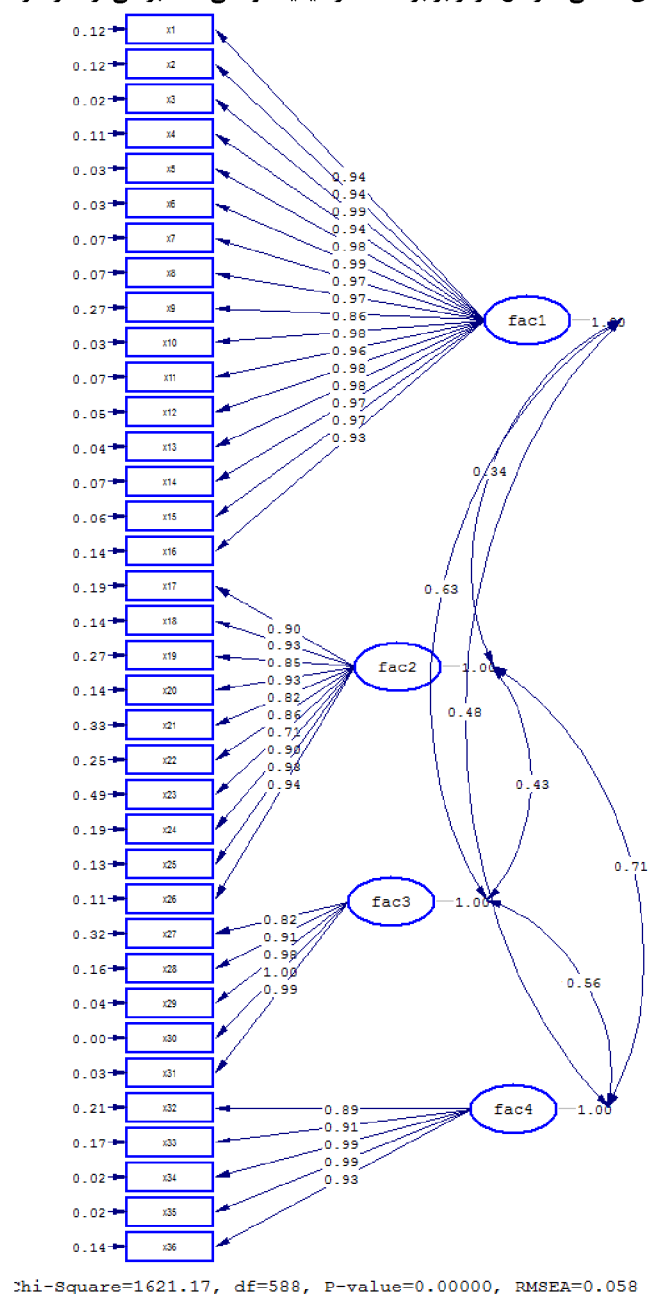
به منظور دستیابی به ساختار عاملی دقیق‌تر، از روش تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم استفاده شد. هدف این شیوه رسیدن به ساختار عاملی دقیق‌تر و معنادارتر از رابطه سؤالات و عامل‌های مرتبه اول و دوم است. در این گونه مدل‌ها، فرض بر آن است که خود متغیرهای پنهان (عامل‌ها) نیز سازنده عامل زیربنایی

تر یا عامل بزرگ ترند. به عبارتی تحلیل عاملی مرتبه دوم در پی بررسی این مفهوم است که آیا تمام مولفه‌ها یعنی (فرایند حسابرسی، افراد حرفه ای، ویژگیهای ساختاری شرکت و نتایج گزارشگری حسابرسی) در قالب یک مفهوم قرار میگیرند یا نه؟. به بیان دیگر، عامل بزرگ تری سازنده عاملهای استخراج شده در تحلیل عاملی مرتبه اول است. همانند تحلیل عاملی مرتبه اول می‌توان گفت که ابزار از روایی سازه قابل قبول و بسیار خوبی در بین افراد متخصص برخوردار است (RMSEA برابر ۰,۰۵۳). بارهای عاملی تحلیل عاملی مرتبه دوم در نمودار ۳ نشان داده شده است. همچنین نتایج حاصل از آزمون t نشان دهنده معنی داری این مقادیر می‌باشد. که مقادیر بدست آمده حاکی از مناسب بودن این مقادیر می‌باشد.

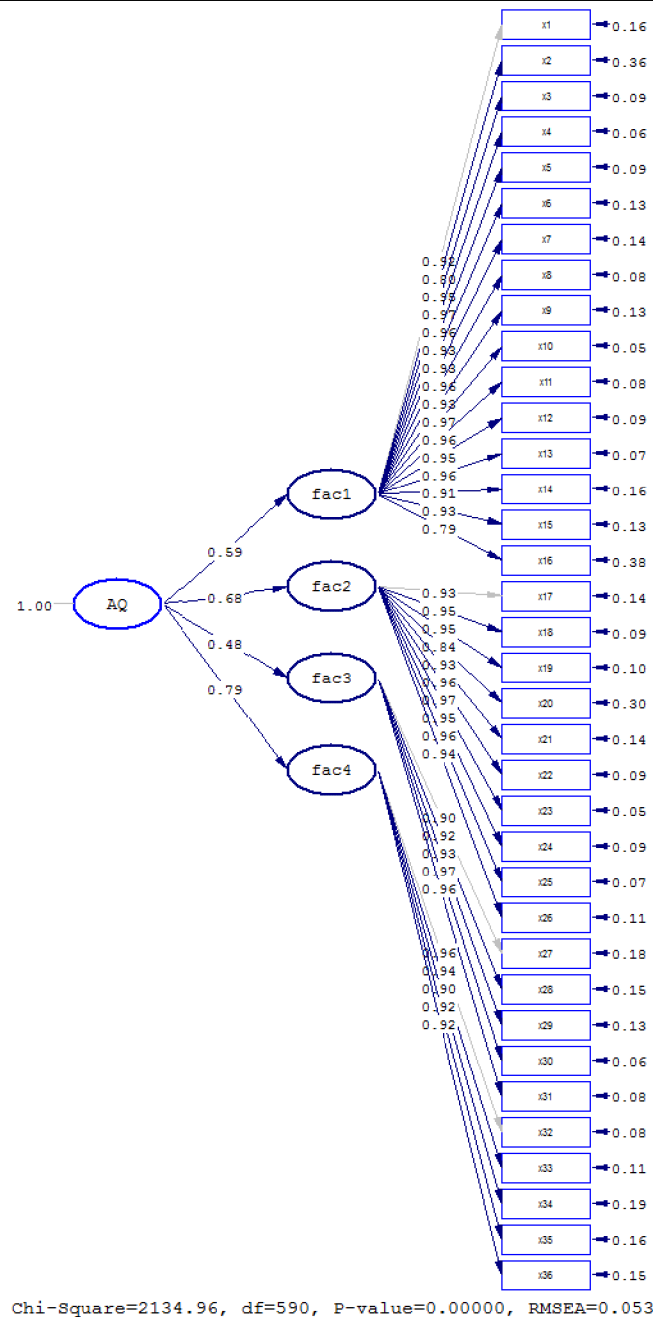
رتبه بندی شاخص‌های مؤثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی از نظر افراد متخصص با استفاده از روش تاپسیس

بعد از اینکه شاخص‌های مؤثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی از نظر افراد متخصص شناسایی شد، حال نوبت به مشخص کردن وزن شاخص‌ها می‌باشد. در این تحقیق از روش آنترپوی شانون برای وزن دهی به معیارها توسط نرمافزار استفاده شده است. و وزن نهایی با استفاده از روش تاپسیس رتبه بندی شده اند. نتایج نهایی رتبه بندی شاخص‌های مؤثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی در جدول ۶ نشان داده شده است.

نمودار ۲: بارهای عاملی عوامل مؤثر بر برداشت از کیفیت واقعی حسابداری از نظر افراد متخصص

نمودار ۳: بارهای عاملی تحلیل عاملی مرتبه دوم

جدول ۶: رتبه بندی شاخص‌های مؤثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی از نظر افراد متخصص با استفاده

از روش تاپسیس

رتبه	گزاره	وزن
۱	میزان تخصص اعضای کمیته حسابرسی در شرکت مورد رسیدگی	۰/۹۶۱
۲	تخصص گرایی در صنعت، توسط مؤسسات حسابرسی	۰/۹۵۶
۳	مؤسسات حسابرسی دارای کارکنان متخصص در صنعت خاص	۰/۹۵۳
۴	مؤسسات حسابرسی دارای کارکنان با سوابق تجربی و دانش تخصصی بالاتر	۰/۹۵۱
۵	تناسب تعداد کارکنان با میزان کارهای مؤسسه	۰/۹۳۶
۶	استفاده از خدمات کارشناسان در صورت لزوم (متخصصین سایر رشته‌ها غیر از حسابرسی)	۰/۹۳۳
۷	مستندسازی تبادل نظریات حسابرسان در مورد موضوعات اختلافی (اختلاف نظر بین همکاران حسابرسان) در سطح گروه	۰/۸۷۲
۸	وجود تعدد منابع مطالعاتی حسابداری و حسابرسی	۰/۸۶۲
۹	فرایند برون سپاری اجرای نظام حسابرسی داخلی (عمدتاً به مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی)	۰/۸۶۱
۱۰	گردش کارکنان حسابرسی در کار حسابرسی تکراری	۰/۸۶۰
۱۱	مدارج علمی و عملی مرتبط با حسابداری و حسابرسی	۰/۷۸۶
۱۲	رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی و انگیزه برای کسب رتبه بالاتر	۰/۷۸۵
۱۳	افزایش میزان ساعات دوره‌های آموزش حرفه‌ای	۰/۷۸۳
۱۴	اندازه مؤسسات حسابرسی (مؤسسات حسابرسی بزرگ)	۰/۷۷۵
۱۵	تعداد حسابداران رسمی تحت استخدام مؤسسه حسابرسی	۰/۷۶۴
۱۶	میزان نظارت کمیته حسابرسی بر عملکرد حسابرسان مستقل	۰/۳۱۳
۱۷	میزان رعایت الزامات حاکمیت شرکتی در واحد مورد رسیدگی	۰/۳۱۱
۱۸	دستورالعمل حسابرسان معتمد سازمان بورس اوراق بهادار	۰/۲۹۶
۱۹	مسئولیتهای قانونی حسابرسان در کشف تقلب به موجب ماده ۲۷۶ (مشارکت در ارتکاب جرم مالیاتی وعدم گزارش تخلفات) قانون مالیاتهای مستقیم	۰/۲۹۵
۲۰	مفاد آیین نامه انضباطی ناشران شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار	۰/۲۹۴
۲۱	بررسی رعایت مفاد استانداردهای حسابرسی برای بررسی کیفیت پرونده‌های حسابرسی در مؤسسات حسابرسی	۰/۱۵۹

رتبه	گزاره	وزن
۲۲	میزان استفاده حسابررس مستقل از گزارشهای حسابررس داخلی	۰/۱۵۴
۲۳	مبالغ سرمایه گذاری شده توسط مؤسسه در افراد، فرایند و فناوری برای پشتیبانی از مبانی حسابرسی	۰/۱۵۳
۲۴	برگزاری جلسات باحسابررس مستقل توسط کمیته حسابرسی درخصوص روشها و برنامه حسابرسی قبل از شروع کارحسابرسی	۰/۱۵۱
۲۵	تاکید بر اعمال کنترل کیفیت پروندههای حسابرسی در داخل مؤسسه	۰/۱۵۰
۲۶	پایبندی مدیریت و کارکنان مؤسسه به منشور اخلاقی سازمان	۰/۱۴۹
۲۷	بهبود کردن روشهای توزیع کار حسابرسی	۰/۱۴۹
۲۸	الزام به تغییر حسابررس بعد از ۴ سال در همه شرکتها	۰/۱۴۸
۲۹	تعداد ضعفهای شناسایی شده مندرج در نامه مدیریت	۰/۱۴۶
۳۰	بررسی نامه مدیریت حسابررس مستقل و پیگیری اقدامات اصلاحی مدیریت در پاسخ به آن توسط کمیته حسابرسی	۰/۱۴۵
۳۱	میزان حق الزحمه حسابرسی	۰/۱۲۳
۳۲	مؤسسات حسابرسی رعایت کننده آزمون صلاحیت فنی (تعداد شرکت کنندگان آزمون گرید حسابرسی)	۰/۱۲۲
۳۳	بررسی دلایل کناره گیری حسابررس توسط نهادهای نظارتی	۰/۱۲۱
۳۴	بررسی های کنترل کیفی جامعه حسابداران رسمی ایران	۰/۱۲۱
۳۵	تاکید حسابرسان بر حسابرسی مبتنی بر ریسک	۰/۱۲۰
۳۶	کاهش درصد مشتریان ارزیابی شده به عنوان مشتریان پر ریسک	۰/۱۱۶

بررسی سوالات تحقیق

سوال اول: عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی کدامند؟

برای بررسی سوال فوق برای بررسی حذف یا تایید گزاره های پرسشنامه در دو مرحله از آزمون دو جمله ای استفاده شد، که در مرحله اول از ۴۲ گزاره ۱۲ مورد حذف شد و در مرحله بعد از ۳۷ گزاره یک مورد حذف شد. در نهایت برای شناسایی عوامل موثر بر برداشت بازار از کیفیت حسابرسی از تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی مرتبه اول و دوم استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد ۴ عامل اصلی با ۳۶ شاخص موثر بر برداشت بازار از کیفیت حسابرسی تاثیر دارند که این عوامل عبارتند از فرایند حسابرسی، افراد حرفه ای، ویژگی های ساختاری شرکت و نتایج گزارشگری حسابرسی.

سوال دوم: رتبه بندی عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی چگونه است؟

برای رتبه بندی عوامل موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی از روش تاپسیس استفاده شد که نتایج نهایی در جدول ۶ ارائه شده است.

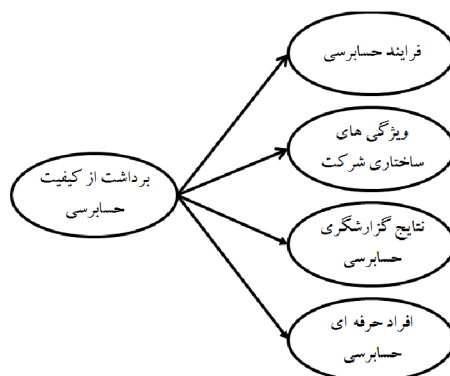
در نهایت مدل برداشت از کیفیت حسابرسی و عوامل تشکیل دهنده آن در جدول ۷ نشان داده شده است.

جدول ۷: شاخص‌های برداشت از کیفیت حسابرسی

میزان حق الزحمه حسابرسی	فرایند حسابرسی	برداشت از کیفیت حسابرسی
میزان استفاده حسابررس مستقل از گزارشهای حسابررس داخلی		
برگزاری جلسات باحسابررس مستقل توسط کمیته حسابررسی درخصوص روشها و برنامه حسابررسی قبل از شروع کارحسابررسی		
مبالغ سرمایه گذاری شده توسط مؤسسه در افراد، فرایند و فناوری برای پشتیبانی از مبنای حسابررسی		
تاکید بر اعمال کنترل کیفیت پروندههای حسابررسی در داخل مؤسسه		
پایبندی مدیریت و کارکنان مؤسسه به منشور اخلاقی سازمان		
مؤسسات حسابررسی رعایت کننده آزمون صلاحیت فنی (تعداد شرکت کنندگان آزمون گرید حسابررسی)		
بررسی های کنترل کیفی جامعه حسابداران رسمی ایران		
کاهش درصد مشتریان ارزیابی شده به عنوان مشتریان پر ریسک		
بررسی دلایل کناره گیری حسابررس توسط نهادهای نظارتی		
بررسی نامه مدیریت حسابررس مستقل و پیگیری اقدامات اصلاحی مدیریت در پاسخ به آن توسط کمیته حسابررسی		
بررسی رعایت مفاد استانداردهای حسابررسی برای بررسی کیفیت پروندههای حسابررسی در مؤسسات حسابررسی		
تاکید حسابرسان بر حسابررسی مبتنی بر ریسک		
الزام به تغییر حسابررس بعد از ۴ سال در همه شرکتها		
بهینه کردن روشهای توزیع کار حسابررسی		
تعداد ضعفهای شناسایی شده مندرج در نامه مدیریت		
میزان تخصص اعضای کمیته حسابررسی در شرکت مورد رسیدگی	افراد حرفه ای حسابررسی	
تخصص گرایی در صنعت، توسط مؤسسات حسابررسی		

مؤسسات حسابرسی دارای کارکنان با سوابق تجربی و دانش تخصصی بالاتر		
مؤسسات حسابرسی دارای کارکنان متخصص در صنعت خاص		
فرایند برون سپاری اجرای نظام حسابرسی داخلی (عمدتا به مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی)		
وجود تعدد منابع مطالعاتی حسابداری و حسابرسی		
گردش کارکنان حسابرسی در کار حسابرسی تکراری		
مستندسازی تبادل نظریات حسابرسان در مورد موضوعات اختلافی (اختلاف نظر بین همکاران حسابرس) در سطح گروه		
استفاده از خدمات کارشناسان در صورت لزوم (متخصصین سایر رشته‌ها غیر از حسابرسی)		
تناسب تعداد کارکنان با میزان کارهای مؤسسه		
اندازه مؤسسه حسابرسی (مؤسسات حسابرسی بزرگ)		
تعداد حسابداران رسمی تحت استخدام مؤسسه حسابرسی		
رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی و انگیزه برای کسب رتبه بالاتر	ویژگی‌های ساختاری شرکت	
مدارج علمی و عملی مرتبط با حسابداری وحسابرسی		
افزایش میزان ساعات دوره‌های آموزش حرفه‌ای		
میزان نظارت کمیته حسابرسی بر عملکرد حسابرس مستقل		
میزان رعایت الزامات حاکمیت شرکتی در واحد مورد رسیدگی		
مسئولیتهای قانونی حسابرسان در کشف تقلب به موجب ماده ۲۷۶ ا (مشارکت در ارتکاب جرم مالیاتی وعدم گزارش تخلفات) قانون مالیاتهای مستقیم	نتایج گزارشگری حسابرسی	
دستورالعمل حسابرسان معتمد سازمان بورس اوراق بهادار		
مفاد آیین نامه انضباطی ناشران شرکتهای پذیرفته شده در بورس		

نمودار ۴: الگوی برداشت از کیفیت حسابرسی

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

در تحقیق حاضر به ارائه الگوی برداشت از کیفیت حسابرسی پرداخته شد. در این راستا با استفاده از تکنیک‌های مختلف آماری، نظیر روش دلفی، آزمون دو جمله‌ای و روش‌های تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی مرتبه اول و دوم و رتبه بندی به شناسایی عوامل و شاخص موثر بر برداشت از کیفیت حسابرسی پرداخته شد. نتایج تحقیق نشان داد ۴ عامل، فرایند حسابرسی (۱۶ شاخص)، ویژگی‌های ساختاری شرکت (۵ شاخص) و نتایج گزارشگری حسابرسی (۵ شاخص) و افراد حرفه‌ای حسابرسی (۱۰ شاخص) بر برداشت از کیفیت حسابرسی تاثیر گذار می‌باشند. در این راستا پیشنهاد می‌شود گروه‌های ذی نفع از گزارشات حسابرسی، جهت بهبود کیفیت حسابرسی به نتایج تحقیق حاضر توجه داشته باشند و جهت تطابق بیش‌تر با کیفیت واقعی حسابرسی عوامل و شاخص‌های استخراج شده را مد نظر قرار دهند.

فهرست منابع

۱. احمدی، فائق. (۱۳۹۳). "شاخص‌های اندازه‌گیری کیفیت حسابرسی". حسابداری رسمی، شماره ۲۵، صص ۴۰-۵۳.
۲. پاک‌روان، لقمان. (۱۳۹۱). "گذری بر مفهوم کیفیت حسابرسی". مجله دنیای اقتصاد، شماره ۲۷۷۷.
۳. غلامزاده، مسعود. (۱۳۹۱). "ارزیابی جامع کیفیت حسابرسی در ایران". فصلنامه‌های تحقیقاتی دهمین همایش حسابداری ایران، شماره ۳۴، صص ۵-۱۰.
۴. قنبریان، رضا. (۱۳۸۵). "کیفیت حسابرسی از دیدگاه نظری و تحقیقات تجربی". مجله حسابداری رسمی، شماره ۸ و ۹.
۵. جعفری، علی. (۱۳۸۴). "عوامل موثر بر استقلال و شایستگی اعضای جامعه حسابداران رسمی در ارائه خدمات گواهی". مطالعات تجربی حسابداری مالی، شماره ۱۰، دوره ۳، صص ۱۰۳-۱۲۵.

۶. اذین فر، کاوه. (۱۳۸۹). "رابطه بین کیفیت و اندازه مؤسسه حسابرسی". *بررسی های حسابداری و حسابرسی*، دوره ۱۷، شماره ۶۱، صص ۸۵-۹۸.
۷. سجادی، سید حسن. ناصح، لادن. (۱۳۸۲). "سودمندی حسابرس مستقل صورتهای مالی". *بررسی های حسابداری و حسابرسی*، شماره ۳۳، صص ۶۵-۹۱.
۸. مجتهدزاده، ویدا. آقایی، پروین. (۱۳۸۳). "عوامل موثر بر کیفیت حسابرسی مستقل از دیدگاه حسابرسان مستقل و استفاده کنندگان". *فصلنامه علمی-پژوهشی بررسی های حسابداری و حسابرسی*، دوره ۱۱، شماره ۳۸، صص ۵۳-۷۶.
۹. م شایخ، شهناز. شمس، زهرا. (۱۳۹۷). "رابطه کیفیت حسابرسی و ارتباط ارزش سود و ارزش دفتری سرمایه با نگاهی بر رتبه بندی موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس اوراق بهادار تهران". *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، انجمن حسابداری ایران، شماره ۳۸، صص ۳۹-۵۴.
۱۰. نمازی، محمد. بایزیدی، انور. جبارزاده کنگرلویی، سعید. (۱۳۹۰). "بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و مدیریت سود شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، انجمن حسابداری ایران، سال سوم، شماره ۹، صص ۱-۹.
۱۱. هشی، عباس. مظاهری فرد، کمیل. (۱۳۹۲). "بررسی رابطه بین اندازه مؤسسه حسابرسی و کیفیت حسابرسی". *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، انجمن حسابداری ایران، دوره ۴، شماره ۱۷، صص ۳۴-۵۱.

۵۱

12. Bauwhede HV, Willekenes M, (2004) evidence on audit quality differentiation in the private client segment of the beginning audit market. **European Accounting Review**; 13(3) : 501-522
13. Chuntao Li, Frank M Song, Sonid ML Wong. (2007) Audit Firm Size and Perception of Audit Quality: Evidences from a competitive Audit market in china; 1-17.
14. Dang, Li, (2004), assessing actual audit quality, PHD Thesis, Drexel University
15. De Angelo, L. E. (1983), Auditor Size and Audit Quality, **Journal of accounting and finance and economics**, Vol 3 . No 3 PP 183-199
16. Kline, R. B, (2010), Principles and practice of structural equation modeling (3rded.). New York: Guilford Press.
17. Shah, R., & Goldstein, S. M, (2006), Use of structural equation modeling in operations management research: Looking back and forward. **Journal of Operations Management**, 24, 148-169. doi:10.1016/j.jom.2005.05.001.

The Presentation of the Market Perception Pattern from Audit Quality

Farhad Amiri (PhD)

Faculty Member of Accounting, Islamic Azad University, Garmy, Iran

Ali Jafari (PhD) ¹©

Department of Accounting, Ghaem shahr Branch, Islamic Azad University, Ghaem shahr, Iran

Mohammad Mehdi Abbasian Fereyduni (PhD)

Department of Accounting, Ghaem shahr Branch, Islamic Azad University, Ghaem shahr, Iran

(Received: 4 September 2018; Accepted: 6 February 2019)

This research model deals with market perceptions of audit quality. The actual quality of audit and the perception of audit quality are two different concepts. The perception of audit quality is based on user's perceptions and inferences of financial statements, while the actual audit quality notes the auditor's ability to detect and report major accounting distortions. The research method is descriptive survey and its category is applied developmental research. The study population are teachers, accountants, CPAs, auditors and managers of audit firms, financial managers of listed companies on the Stock Exchange of Tehran. The sample population are 217 who were randomly selected. Data were collected by questionnaire made by the researcher that its validity and reliability was approved by factor analysis and Cronbach's alpha coefficient. To examine the deletion or confirmation of the statements of the questionnaire in two stages of the binomial test, and to identify the factors affecting the market perception, the quality of the audit was used as exploratory factor analysis and confirmation of the first and second order. The results of the research showed that the four factors affecting the market perception from audit quality which are the audit process, professional people and the structural characteristics of the company and the audit reporting results and they affect the market perception of audit quality by 36 effective variables.

Keywords: Audit Quality Perception, Actual Audit Quality, Audit Reporting.

¹ a.jafari@tse.ir © (Corresponding Author)